

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; felévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó lapfajtájados:

PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2-3-ig.

Telefon: 14.

A Magyar Párt csikvármegyei tagozatának intézőbizottsága január 14-én délután fél 2 órai kezdettel a Laurentzy nagytermében ülést tart. Megjelenésüket bejelentették dr. Gyárfás Elemér szenátor, báró Szentkereszthy Béla, dr. Willer József, dr. László Dezső képviselők és a szomszédos tagozat kiküldöttei. Az ülés nyilvános, és azon az intézőbizottság minden magyar embert szívesen lát.

A mi bűnünk.

„A magyar lapok irodalma.”

Méltatlankodás érzete fog el, ha a magyar lapok ünnepi számaikat lapozzuk. 32-40-60 oldalon jelent meg mindegyik, Erdély és Magyarország legjelesebb íróinak közreműködésével.

Mindenütt egy csomó alkalmi cikk, vers, novella, ugynevezett színes riport, buzdítás a jövőre vonatkozólag és főleg — reménységek.

Mert — kétségtelen — a magyarok telve vannak reményekkel. A mi politikánk hibái a magyar lelkekben szép reménységeket ébresztenek.

Mit innak ezek az újságok?

Az Aradi Közlöny kommentálja Lupunak a kamarában elhangzott szavait: „Fiat injuria, vivat Romania” (Bár történeten igazságtalanság is, csak éljen Románia) és kimutatja, hogy Románia rossz uton jár, a züllés útján.

A Nagyvárad, az erdélyi magyar intelligencia lapja, tüzes nemzeti érzéstől áthatott cikket közöl Gulácsy Irén tollából. Az „árva” „üldözött” magyarság érezze át a jövő hivatását — mondja.

Janovics doktor az Ellenzék hasábjain az erdélyi magyar színjátszás romlását siratja, s meghuzza a vészharangot, hogy a román hatóságok a színészet utolsó emlékeit is le akarják rombolni. (Egy évtizedek óta elhagyatott épületről van szó, amelyben először játszott Erdélyben magyar színtársulat.)

A magyar párt hivatalosa, a Keleti Újság az ismert románytűlő Rákosi Jenő budapesti író vezércikkét közli. Annak a budapesti Rákosi Jenőnek, aki valamikor az egész erdélyi románság kiirtását hirdette. A vén románfaló ebben a cikkben — véletlenül — szerzetéről beszél. Magyarazat? Ime: Szeressük ellenségeinket is (vagyis Magyarország ellenségeit, szerk.) miután csak a szeretet által tudjuk őket legyőzni.

Letörni az oláhokat — ime a Rákosi Jenő régi ideálja!

A többi magyar lapok is ugyanezen hangnemben, ugyanezekkel a hátsó gondolatokkal írnak.

Sorainkat alábbiakkal zárjuk, egy magyar újságból, amit a véletlen adott kezünkbe.

„Majd egy évtized óta — kiált fel a cikk szerzője — az erdélyi magyaroknak nem volt boldog karácsonyuk.

... A mi karácsonyunk gyászos volt és sötét.

De eljön az idő, amikor mi is megünnepelhetjük majd a mi karácsonyunkat...

Minden kommentár fölösleges.

Tiltakozunk? Lázadozzunk? Minek?

Ha ütjük a kisebbségeket, akik olyanok és olyanok lesznek, mint amilyenek-

nek ismerjük őket. — és neveljük a román erőket, meg fogunk erősödni és le tudunk majd győzni mindenkit, aki ellenünk emelkedik. C. A.

(Cikk a Cuvântul december 31-iki 971. számából.)

Fejünkre olvasták bűneink lajstromát. S meghallgatva őket, azt kell mondjuk: igaz.

Mivel vádolnak bennünket? Hogy remélünk?

Igen, remélünk, mert ha ez sem volna, rég ki kellett volna pusztulnia fajtánknak is ebből az országból s örvendhetnének, akiknek ez az örömük: nem lenne kisebbségi kérdés.

Nézzük, hogy mit remélünk. Hogy vége lesz egyszer ennek a küzdelemnek, idegőrlő, tönkretévő harcnak a létért, a mindennapi élet tovaszigálásáért, hogy helyreállnak nálunk is a viszonyok,

ha nem holnap, hát holnapután. Hogy lesz még Romániában is úgy, hogy aki dolgozni tud és akar, az boldogul, akárhogy is hívják a családját, akármilyen vallásban nevelkedett.

De ha így van, s ezek a mi reményeink, be kell valljuk, sok büntársunk akad.

A legelső mindjárt a nemzeti-párastpárt becsült vezére, Maniu Gyula. Ő is remél. Pontról-pontra ugyanazt, mint mi. Törvényességet, becsületességet, előre igyekvést. És Nicolae Iorga, a ma legnagyobb román tudósa, nem kívánja-e, éppugy mint mi, hogy legyen igazságosság, haladás, világosság.

S mivel várunk mi többet, mint Maniu és Iorga. Mert ha úgy gondolkozunk, mint ők, csak nem lehetünk államellenesek, éppen a nemzeti-párastpárt szemében!

Megmondjuk mivel. Mi még azt is várjuk, hogy eljőjön az idő, amikor az ilyen C. A.-kat, akik beteg agyukkal, mérgezett lelkükkel mindenáron arra törekednek, hogy az állam tizenkét millió jó polgárát a másik nyolc millió jó polgára ellen izgassák, tüzeljék, lázítsák, csak azért, mert az egyiket másképp tanította beszélni az anyja, csak cellaablak mögött, bolondokházába benézve láthassuk, ártalmatlanná téve.

Addig azonban C. A.-k szabadon járkálnak, irnak ugynevezett komoly újságokba. Az eredmény: diákkon-

gresszus-hadjárat reklámozása a külföldi kölcsönnek (Antonescu meghatalmazott miniszter haza is jött a legteljesebb eredménytelenséggel), a liberálisok kormányoznak tovább, legtehetségesebb román államférfiuknak, Titulescunak a neve, a londoni Reuter-ügynökség a világ minden sarkába széttáviratozza, hogy a bukaresti Rador távirati irodával megszakitja az összeköttetést, mert egy szavát se lehet hinni s így tovább.

Van még egy tétele a bűnlistának. A befejezés. A következmények beigérése. Hogy ütni fognak bennünket.

Jó, de mi lesz ebből? Ha megvalósulna ez az örült fantazmagória?

Mert ha valaki üt, mi visszaütünk. Az önvédelem olyan természetes jog, amelyet a fejedelem csak korlátozhat, de el nem vehet — ezt tudták már a középkorban is.

S amíg ütnek szóval, szóval vágunk vissza. Ha ökölrel jönnek, mi magunk se felelhetünk másképp.

Mennyire emelik az ilyenek Románia tekintélyét a külföld előtt!

De ennek is, mi leszünk az oka?

Tanácsülés.

Gyergyószentmiklós város tanácsa december 30-án délután tartott ülésén tárgyalta a város 1928. évi költségvetését és azt 8.472.258 lej 42 bani rendes, 2.882.893 lej rendkívüli, összesen 11.355.151 lej 42 bani bevétellel és ugyanannyi kiadással elfogadta. A költségvetés nagyjában az előző évi költségvetés nyomán halad; úgy a bevételnél, mint a kiadásnál mutatkozó tetemes többlet az 1927 évre előirányzott és nem teljesített járdaépítésből származik. Az ülés lefolyásáról alábbiakban számolunk be.

A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és elfogadása után id. Márton Lajos arra való tekintettel, hogy a tanács tagok nagyobb része egyáltalán nem, vagy nem eléggé bírja az államnyelvet, indítványozza, hogy az ülések jegyzőkönyvei magyar nyelven is vezettessenek. A tanács az indítványt egyhangulag elfogadta.

Gyergyói Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság

Telefon: 25.

Főtér, Cziffra-ház.

Sürgőnycim: PUSKÁSBANK.

Saját tőkék: 2,500.000 lej.

Betéteket elfogad könyvecskére és folyószámlára a legelőnyösebb kamatoztatás mellett.

Kölcsönt nyújt bankszerű fedezet mellett.

Vállalja az összes bank és takarékpénztári megbízásokat.

Letéteket elfogad őrzésre.

BIZTOSÍTÁSI KÉPVISELET.

Tárgysorozat rendjén a tanács állami óvodateleknek a liceum és kórház között fekvő városi ingatlanból jelöl ki megfelelő és az illetékesek által megfelelőnek elfogadott területet. Az óvodaépítést különben — bár megfelelő épület rendelkezésre áll — azért határozta el a tanács, hogy az érdekelteket minden irányban megnyugtassa. Evvel szemben úgy látszik a tanács nem megnyugtást ér el, hanem fokozza az irányában támasztott igényeket.

Az izraelita hitközség kérését, melyben az izr. templom telkének kibővítésére területátengedést kér, a tanács teljesítette, átengedve a hitközségnek a templom telkébe beszögelő mintegy 70 négyszögölnyi területet. A tanács figyelembe vette, hogy a zsidó lakosság tetemesen hozzájárul a város közterheinek viseléséhez és tekintettel volt arra is, hogy az ingatlan rész átengedése által az illető városi ingatlan értékcsökkenést nem szenved.

A r. kath. leánynevelő intézet kibővítésének segélyezéseképpen a tanács megszavazott az 1927. évi széltörésből 1250 köbméter fenyőfát. Ugyanennyit jelöl ki óvodaépítés céljára.

Dr. Gaal Alajosnak az 1922-ben a várostól vásárolt, azután gör. keleti templom céljára kisajátított telek vételárának és az időközi kamatoknak megtérítése iránti kérése tárgyában a tanács, tekintettel a lejnek akkori magasabb értékére és az időközi kamatokra, a vételár kétszeres összegének visszafizetését határozta el.

Ezután áttért a tanács az 1928. évi költségvetés tárgyalására.

A bevételeknél Sándory Mihály tekintettel arra, hogy a háztulajdonosok a lakbérjövödelmi adóval amúgy is tul vannak terhelve, és sok esetben nem a nekik fizetett lakbérük után, hanem a lakások értékének önkényes megállapítása szerint kénytelenek az adót fizetni, kéri a városi taxáknál a háztulajdonosokra előirányzott, a házak értéke után számított 2%-osnak 1%-ra leszállítását.

Dr. Gaal Alajos ezt a taxanemet a legnagyobb igazságtalanságnak tartja. Ez a taxa a tűzoltás célját szolgálja, holott a nagyértékű és így legnagyobb taxával sújtott házak, lévén ezek szilárd anyagból építve, legkevesebb dolgot adnak a tűzoltóságnak. A meggyulás és leégés veszélyének leginkább a fából épült lakóházak és a minden udvaron lévő gazdasági épületek vannak kitéve. A tűzoltóság főfeladata ezeknek megvédése. Módot kell találni arra, hogy ez a taxa a tűz elleni védelemmel arányba hozassék.

A kiadásoknál Szabó György apát nem találja arányban állónak a katolikus egyház segélyezésére felvett 50.000 lejnyi összeget a többi felekezettől 10—10.000 lejnyi összegével. A város lakosságának túlnyomó nagy része róm. katolikus, ezen felül Gyergyószentmiklós város az itteni róm. kath. egyháznak pátrónusa. A kath. templom tetőzetének javítása közelebből 80.000 lejnél nagyobb költséget vett igénybe. A templom külseje nem felel meg azoknak a követelményeknek, melyeket ilyen tekintélyes város templomához joggal lehet fűzni. Kéri a róm. kath. egyháznak előirányzott segély fel-emelését.

Sándory Mihály kevésnek találja a Szabó György árvaháznak és az aggmenháznak előirányzott 10—10.000 lejnyi segélyt. A törvény kötelezi a várost ilyen humánus intézmények létesítésére s amennyiben ezek fenn nem állának, a várost ezek fenntartása az előirányzott segélynek legalább huszszorosával terhelné. Kéri ezen segély tetemes emelését. Tovább megütkezésének ad kifejezést, hogy a tizenegymillió költséggel az annyira fontos testnevelésre és testedzésre, a sportra egyetlenegy banit sem talál felvéve. Kéri a tanácsot, hogy a sportot részesítse megfelelő támogatásban.

Görög Joachim kanonok kéri a tanácsot, hogy az örmény aggmenházat is részesítse segélyben.

Dr. Gaal Alajos hosszabb beszédben kritizálja az állandó választmány működését. Nem akarja a költségvetést megobstruálni, azért inkább egészében elfogadja. Nem mellőzheti azonban, hogy ki ne jelentse, miszerint többet vár a város vezetésétől. A jóléti intézmények ma-

gasabb összegű támogatását és a sport erőteljes felkarolását kívánja.

Felszólalására Kassay Imre şef de service adott felvilágosításokat.

Majd Görög Joachim kanonok utal arra, hogy a polgármester és állandó választmánya igen nehéz helyzetben végzi a közönség érdekében munkáját és ezért méltán kijár az elismerés.

Dr. Benke Antal polgármester utal arra, hogy a város az agrárreform során csaknem teljesen elveszítette ingatlanait és erdővagyonát. Aki tehát a költségvetést bírálta tárgyává teszi, először ezt kell figyelembe vennie, mert az erdő jövedelem, mely a békeidők legelső jövedelmét képezte a költségvetésnek, ma és jövőre elveszett. Ennek dacára minden lépést megtett arra, hogy ezen, a városi igények kielégítésére szükséges vagyont a város visszakapja, hogy az az arányosítás rendén adott rendeltetésének eleget tehessen.

Tudatában van annak, hogy a városnak vízvezetékre, utai átépítésére, középületek emelésére, egészségügyi intézmények stb. létesítésére van szüksége, melyeknek programja összeállítva van.

Ezekre azonban száz milliót meghaladó összegre van szükség, melynek fedezetét csak az elvett erdővagyon visszaadása adhatja meg, mert az összalakosság annyi jövedelmet összeadni, mely erre szükség volna, nem tud.

Bizik abban, hogy ezek az alapos indokok legfelsőbb helyen megértésre fognak találni, mely esetben a városfejlesztő program gyors végrehajtásának útjában semmi nem áll.

Ezekre vonatkozó iratok és más munkák mindenki rendelkezésére állanak.

Polgármester jelentését felszólalók és a tanács tudomásul véve, a költségvetést egyhangulag elfogadta.

Indítványok során kéri György Fazakas István tanácsos, hogy a tanács feloszlátása idején működött ideiglenes bizottság munkálkodása felülvizsgáltassék és arról a tanácsnak jelentés tétessék, ami szintén elfogadtatott.

A Gyergyói Ujság Szerkesztőségének Loco.

A róm. kath. egyházközség kebeléből alakult holland kölcsönügyi bizottság 1928. január 2-án megtartott ülésének határozata alapján fölkérem, hogy az „Ellenzék” című kolozsvári lapban megjelent „Meghiusult a Székelyföldi holland kölcsön” című cikkekre mellékelte választunkat b. lapjában is leközölni szíveskedjék. Gyergyószentmiklós, 1928. január 2-án.

Tisztelettel

Róm. kath. egyházközség
kölcsönügyi bizottsága nevében
Szabó György,
apát plébános, elnök.

Ellenzék Szerkesztőségének

Cluj.

Becsés lapja 1927. évi december 25-én megjelent 292. számában „Meghiusult a Székelyföldi holland kölcsön” cím alatt közreadott cikk állításai nem felelnek meg a valóságnak, miért is kérem az alábbi helyreigazító közlemény közreadását.

Nem való, hogy egy holland tőkecsoport kisebb kölcsönt nyújtott a székelyföldi bankok jótállására az ottani kisbirtokosoknak és kereskedőknek igen olcsó feltételek mellett.

A külföldi, illetve holland kölcsönakció városunkból indult ki, ennek intézésére kölcsönbizottság küldetett ki a róm. kath. egyháztanács kebeléből, mely az ügyet teljes erővel és önzetlenségül vette a kezébe, hogy népünk anyagi során segítsen.

Nekünk nincs tudomásunk, hogy ilyen kölcsön eddig folyósítottatott volna.

Az sem való, hogy a múlt héten (december 18.) kellett volna a holland tőkecsoport megbízottainak megérkezniük, de nem jöttek, hanem bejelentették, hogy éppen a két hét előtti zavargásokra tekintettel egyelőre nem hajlandók további kölcsönöket folyósítani, mert ilyen lejöveteli körütről, sem pedig bejelentésről nincs tudomásunk, holott erről tudnunk kellene, mert mi vagyunk a közvetlen érdekeltek.

A cikk bizonyára olyan forrásból árad, mely a hollandi kölcsön sikerében magánérdekeinek megtámadását látja. Nagyon jó szolgálatot tenne Szerkesztő ur, ha ilyen fontos kérdésben nem az ügy ellenségeitől, hanem az érdekelt közönség erre megbízott testületétől

kérné információit. Ép ezért arra kérem Szerkesztő urat, hogy a hollandi kölcsönrel kapcsolatos híreket a valódi forrásból meríteni szíveskedjék, mert csak így kerül annak kérdése tiszta világításban a közönség elé.

Egyebekben vagyok Szerkesztő urnak Gyergyószentmiklós, 1928. január 2-án tisztelettel

Róm. kath. egyházközség
kölcsönügyi bizottsága nevében
Szabó György,
apát plébános.

EGÉSZSÉGÜGY.

A vérbaj. (Syphilis.)

Utóbbi cikkemben statisztikai adatokkal mutattam rá, hogy mennyi vérbajos ember van, akinek sejtelve sincs arról, hogy ő vérbajban szenved. Különböző statisztikákban különösen a női családtagok, férjes asszonyok szerepelnek ezek között ijesztő számban. Így Geber és Szentkirályi vizsgálataik során 50%-ban találtak vérbajt olyan nőknél, akik minden valószínűség szerint a fertőzést teljesen ártatlanul kapták egyáltalán nem, vagy csak hiányosan kezelt férjeiktől. Az ilyen vérbaj rendszerint tünetmentes s így igazi felismerése csak a Wassermann reakció útján lehetséges.

Ezeknek ismeretében mindenki megértheti, hogy miért követelik annyira az orvosok a dajka vérenek okvetlen megvizsgálását, mielőtt rábíznák az idegen csecsemő táplálását. Ismételt megesett, hogy teljesen egészségesnek látszó dajka, akit az orvos vérvizsgálat nélkül teljesen egészségesnek tartott, megfertőzte a rábízott csecsemőt. Viszont az is előfordult, hogy a dajkát fertőzte meg a veleszületett vérbajban szenvedő csecsemő.

Már e néhány észrevételből is mindenki világosan láthatja a Wassermann reakció óriási jelentőségét. A nagy nyugati államok meg is tesznek e téren mindent. Így pl. Franciaországban a párisi Institut Prophylactique 50 fiók vérvizsgáló állomást tart fenn az ország különböző helyein, ahol teljesen ingyen végzik el minden jelentkezőnél a vérvizsgálatot. Világos, hogy ilyenformán sokkal több rejtett vérbajos kerül kezelés alá s így a vérbaj elleni küzdelem is sokkal okszerűbb és eredményesebb is. Legfőbb ideje volna, hogy a közegészségügyi kormányzat nálunk is kövesse a francia példát s legalább minden megyeszékhelyen állítson fel ingyenes vérvizsgáló állomást.

Mint hogy a vérbaj már régi betegség, a legradikálisabb védekezési mód az egész állam polgárságának átvizsgálása és az összes betegek kezelés alá vonása volna. Ez azonban részint anyagi okok, részint a társadalom idegenkedése következtében keresztülvihetetlen. Az érvényben levő törvények szerint a vérbajt notóriusan terjesztők ellen van joga fellépni a hatóságnak s így a védekezésben a legnagyobb szerep az egyénre hárul. A védekezés módjait előző két cikkemben már kifejtettem s így ezúttal csak a betegség gyógyításáról akarok még néhány észrevételt tenni.

A vérbaj mai modern gyógyítási módja a Salvarsan felfedezésével kezdődött. Mióta ismerik e szer prompt, szinte csodálatos hatását s egyszerű és kényelmes beadási módját, azóta a régi kezelési módok s főképp az u. n. schmirkura (kenő kura), mely annyi kellemetlenséggel járt, teljesen háttérbe szorultak. Már-már csaknem mindenütt a higannyal, vagy újabban a bismuttal kombinált kezelési mód az általánosan elfogadott. Ezeknek beadása injekció formájában történik s csak hozzáértő orvos tudja elvégezni. E célból 4—5 naponként legalább 10-szer kell az orvosnál megjelenni, tehát egy kura átlag 6 hétig tart. Még korai esetekben is legalább 3 ilyen erőlyes kurát kell végezni, bár vannak közlések, melyek szerint egészen friss esetekben egy igen erőlyes kura után is (abortív kura) észlelték gyógyulást. Legtöbbször azonban már későn jön a beteg, az abortív kurával elkéstünk. Ha a beteg még a másodlagos szak elején van, akkor 5—6 erőlyes kombinált kura gyógyulást hozhat. De már később 3—4 évi 3 havonként ismétlődő kura szükséges s akadnak esetek, melyeknél még ilyen

hosszu kezeléssel sem lehet a Wassermann reakciót negatívvá tenni. Főleg az ilyen ellenálló eseteknél lép aztán jogaiba az u. n. ingerkezelési mód (protein therapia): tejinjekció, typhus oltóanyag, malária oltás stb. formájában. Látható tehát, hogy minél korábban jelentkezik valaki gyógykezelésre, annál hamarabb, biztonságban és olcsóbban meggyógyul.

Több oldalról megállapított szomorú igazság azonban, hogy a vérbajos betegek igen jelentékeny többsége még betegségük tudatossá válása után sem kezelte magát. Többször volt már nekem is olyan betegem, aki másodlagos, igen kiterjedt csunya sebekkel került kezelésem alá. A 2-ik, 3-ik injekciónál sebei begyógyultak, többet nem jelentkezett. Akadt olyan is, akinek az első 3 injekcióra begyógyult sebei 3 hónap múlva újra kiujultak s akkor újból jött 3-szor a sebek begyógyulásáig. Hiába azonban minden igyekezet, vannak emberek, kikkel nem lehet megértetni, hogy a vérbajnál akkor is szükséges a kezelés, ha a sebek begyógyultak.

Volt már jobb intelligens betegem is, aki az első kurát kifogástalanul végig csinálta, de a továbbiakra már nem jelentkezett. „Tökéletesen jól érzem magam”, szokták mondani menteségül az ilyenek, esetleges találkozásnál. 8—10—15 év múlva azonban, mikor a fennebb esettelt késői syphilises nyavalyák rágják majd ki a szott testüket, hasztalanul meakulpázhatnak, mert akkor már a korai stádiumban oly csodálatosan ható Salvarsan sem segít. Ellenben igen sok bajnak veszi elejét s biztosan visszanyeri egészségét, aki a legkisebb gyanu esetén azonnal hozzátért orvoshoz fordul s annak utasításait mindenben követi.

Dr. Csiky János.

HIREK.

— Misszió-est. A folyó hó 3-án rendezett est úgy erkölcsi, mint anyagi siker tekintetében messzi felülmulta az előző esteket. Örömmel láttuk, hogy városunk nemesen érző közönsége az árvákért mindig szívesen meghozza áldozatát. Ott láttunk csaknem minden számottevő családot s a Kereskedői Kör összes helyiségeit zsúfolásig megtöltő közönség mindvégig kitűnő hangulatban volt. Külön dícséret illeti meg dr. Dobribán Antalnét, aki egy izléses s talán izletes is (a szerencsés nyérő: dr. Nagy Józsefné jobban tudja) birsalmasajt-hal kisorsolásával nemcsak a derűtség, de az anyagi siker jelentős emeléséhez is hozzájárult. Elismeréssel kell adózzunk azonban az est másik 3 asszonyának: Mélik Istvánné, Laurentzy Rudolfné és dr. Csiky Jánosné urhölgyeknek is, kiknek fáradságos munkájából az a nagy tömeg annyi süteményhez jutott hozzá, hogy még külön eladásra is maradt.

— A Magyar Párt elnökét baleset érte. Bethlen György gróf, a Magyar Párt elnöke, folyó hó 2-án a kolozsvári Unio-utcában a sikos járdán eleszusott és oly szerencsétlenül esett a földre, hogy bal sipesontján csonttrepedést szenvedett. A Vörös-Kereszt kórházba szállították, ahol azonnal gipszbe tették a lábát. A sérülés nem súlyos, úgy hogy orvosai véleménye szerint a gyógyulás hamar be fog következni.

— Az Ipartestület temetkezési segélyosztályába a tagfelvételek serényen folynak. Az eddigi hétszázán felüli jelentkező közül tagsági díjukat a nyomasztó gazdasági viszonyok mellett is háromszáznál többen fizették be. A segélyosztály felkéri ama tagjait, kik tagsági könyvecskéiket még nem kapták meg, hogy azokat Berkovits Lázár pénztáros főtéri üzletében átvenni szíveskedjenek; azokat pedig, kik a belépési nyilatkozatot aláírták ugyan, de a tagsági díjat még nem fizették be, hogy a díjat a pénztárosnál minél előbb fizessék be, mert tagsági jogaikat csak a befizetés után élvezhetik.

— Orvosi hír. Dr. Csiky János rendelőjében folyó hó 2-től délelőtt 9—11 óra között is van röntgenezés, diathermia, quarc és soluxlámpa kezelés.

— Magyar zeneköltők sikere Amerikában.

A newyorki filharmonikus társaság nem régen mutatta be Kodály Zoltán Háry Jánosát, majd Psalmus Hungaricusát. A newyorki zenei kritika mindkét művet igen sok elismeréssel és dícsérettel fogadta.

Bartók Béla dec. 19-én 10 heti vendég-szereplésre Amerikába érkezett és első hangversenye dec. 22-én New Yorkban a legnagyobb siker jegyében zajlott le. Valamennyi lap hasábjain át ismerteti a kiváló magyar zeneköltő eddigi munkásságát s a kivételes nagyságoknak kijáró elismeréssel adózik a költő modern zeneszerzeményeinek.

— A gyergyószentmiklósi róm. kath. egyházközség 1927. évi népmozgalmi statisztikai adatai. Születések száma: 255. Ezek közül fiú: 131, leány: 119, 36 tal. kevesebb, mint 1926. évben. Elhalt 198. Ezek közül férfi: 104, nő: 94, 33-al több, mint 1926. évben. Megjegyzendő, hogy az elhaltak közül, kik a kórházban haltak el, szintén itt vannak elkönyvelve azok, kiket itt temettünk el. Az elhaltak közül: 1 éven aluli 47, 4 éven aluli 51, 20 éven aluli 10, 40 éven aluli 21, 65 éven aluli 22, 65 éven felüli 80 évesig 31, 80 éven felüli 15. Házasságra kelt 54 pár. — Két adat különösen szomorú e statisztikában. A születések száma kevesbedett, a halálozásoké emelkedett. Szinte megdöbbentő azonban, hogy 54 százalékban szerepelnek 20 év alattiak az elhaltak között. Még szomorubb, hogy ebből is 25 százalék esik egy év alattiakra és 26 százalék 4 év alattiakra. E szomorú statisztika minden kommentár nélkül is ujjal mutat egyrészt fejletlen gyermekvédelmünkre, másrészt asszonyainknak a gyermektől való felelősségre.

* Kifogástalan, jókarban lévő luxus szán és hám eladó. Érdeklődni a kiadóhivatalban.

* DEÁK FERENC „Orient” Gheorgheni cég tulajdonosa egy utazót kaució mellett felvesz.

— A fagy áldozata. Multkori számunkban már megemlékeztünk, hogy Csomafalván Máthé Andrásnak keze-lába lefagyott. Azóta súlyos vérkeringési zavarok is léptek fel nála, úgyhogy már nem lehetett az életnek megmenteni. Temetése 2-án volt Csomafalván általános nagy részvét mellett.

* Új üzlet városunkban. A Puskás-féle vendéglő üzlethelyiségében megnyitottam „Reclam” áruházamat. Férfi, női, külföldi szövetek, vásznak, barchettek és kötött áruk legolcsóbb napi áron. Ugyanott fűszerárú is kapható. Szolid kiszolgálás. Kollárik M.

2 udvari szoba kiadó Piactér 8. sz.

— Hol örömtettél, komám, az ünnepekre?
— Én a tekerőpataki új hengermalomban.
— Hát aztán hogy örölnék ott?
— Hát, komám, el sem hinném, ha mástól hallanám, hogy milyen ügyesen van az a malom berendezve.

Először is nem kell a zsákot emelgetni, hanem a szekérről a treppre tesszük, ahonnan toló targoncán egy gyermek is behordhat bármilyen nagy zsákot. Azután mielőtt felöntenék a hengere, a tisztító gépen minden mocsoktól megtisztítják a terményt, úgy hogy teljesen tiszta örlemény megy fel a hengerekre. A hengerről egyszerre jön le mindenféle liszt és korpá és egyenesen a zsákokba, nem kell többször felöntögetni a garadra, vagy ládában kevergetni, mert ha együvé járjuk a liszteket, összevegyülve jön az le.

Az őrlés nagyon gyorsan megy s mégis olyan jól kiőröli a korpából a lisztet, hogy magam elesodálkoztam rajta s az benne legnagyobb, hogy kevés korpá van, ha jó a termény s a liszt mégis szép s a kenyere igen jóízű.

— Hát aztán, hányadán örölnék ott, komám?
— 100% a vám, vagy 70 bani megváltás buzán kívül, a buza vámmegváltás 90 bani.

— Hallom, más malomban talán olcsóbban is örölnék, de hát én mondom neked, komám, hogy az az 1—2% nem számít, mert itt alig kaptam 20% korpát s mégis szép a liszt s itt a mérlegelés is nagyon pontos, mert amennyi volt őrlés előtt, ugyanannyit kaptam vissza őrlés után a vám és porlás hiányával. De a szegény embernek is jó, mert itt bármilyen keveset megörölnék a hengeren s mindenki a saját lisztjét kapja vissza.

Aragonit disztárgyak
Sándory könyvkereskedésben.

Toplicai hírek.

— Eljegyzés. A szimpatikus, Gyergyóban jól ismert dr. Hosszu Béla barátunk december 31-én tartotta eljegyzését Csoma Ilonka urleánnyal. A jövőd házassághoz minden jót kívánunk.

— Esküvő. Bozsejovszky Gusztáv főgépész szép, kedves leányát, Emikét, karácsony másodnapján vezette oltárhoz Nistor Mihály utmester. A lakodalmat nagy fénnnyel ünnepelték másnap reggelig. Násznagyok Pop Baldi Miklós rendőrfőkapitány és Császár István voltak.

— Mükedvelő este. December 31-én a róm. kath. egyház vezetősége rendezett igen sikerült műsoros bált. A rendezés munkáját Bottka Ferenc plebános, Gencsy Ferenc igazgató-tanító, Feigl Miksa kántortanító, Zérigh Mihály egyházigazgató és Walter István pénztáros vezették. A szereplők közül különös figyelmet érdemelnek Grünstein Margit, Sipos Antal, a női dalárda, s az iskolásgyermekek angyalai. Műsor után tombola volt. Az este brutto jövedelme tizenháromezer lejt tett ki. Az adakozók közül, adott értékek szerinti sorrendben a marosvölgyi fűrészgár az első, melynek igazgatósága tízezer lejt értékű deszkát adott a szinpad felállításához. A felállítást Molnár Ferenc városi mérnök végezte szintén díjmentesen.

— Sok az adó. Nemcsak Toplicán, mindenütt sok. Itt is, mint másutt, erősen el vannak keseredve az emberek. Beigérték, mint nálunk is, a tavalyi igazságtalannak bélyegzett adóösszegek jelentékeny redukálását s ezzel szemben a bizottságokhoz a minisztérium titkos utasítást adott ki, hogy az adó legalább a tavalyi összegeket el kell, hogy érje. Mindenestre logikus, hogy fizetgessünk, merthát valakinek csak kell állania a diákkongresszusok rendezési és egyéb mellékes kiadásait! S ki legyen az, ha nem mi, akiknek, ugye, szükségünk van rájuk. Vagy nincs?

16—6

Első
Gyergyói Temetkezési Vállalat
Özv. Szenkovits Jenőné
Arany János-ut 4. szám alatt, a Zár-
dával szemben levő utca.
Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Meghívó.

A gyergyószentmiklósi gazdák 1928. jan. 14-én (szombaton) este a Laurentzy helyiségében műsoros Gazda bált rendeznek, melyre ezúton is meghívja a társadalomnak minden rétegét a vigalmi bizottság.

A bál jövedelme gazdasági gépek beszerzése javára fog fordíthatni s akik valamelyes okból kifolyólag ezen résztvenni nem tudnak, de vajmi csekély összeggel is a gazdák javát szolgáló alaphoz hozzájárulni szándékoznak — bármily csekély összeget szívesen fogadunk — úgy azt minden tizesben, a tizes főrendező urakhoz eljuttatni szíveskedjenek.

Külön meghívók nyomtatva nem lesznek, a személyes meghívásról az alább felsorolt tizesenkint főrendezők gondoskodnak.

I. tizes főrendező: Páll Péter, rendező: Kari József.

II. tizes főrendező: Kolumbán Ferenc Alberté, rendező: ifj. Berecz János.

III. tizes főrendező: Madaras Balázs, rendező: ifj. Madaras József.

IV. tizes főrendező: id. Márton Lajos, rendező: Páll Árpád.

V. tizes főrendező: Kémenes István, rendező: Kémenes Balázs.

VI. tizes főrendező: Bíró Vencel, rendező: Molnár Bandi.

Műsor:

1. Megnyitó beszéd: Barabássy József vig. bizottsági elnök.

2. Páros jelenet (Borura-derű): Csergő Marcsa, Kémenes József.

3. Népdalegyveleg (ének quartett): Szász József, Vas Imre, Schuller János, Balázs Sándor.

4. Hármass jelenet (Kód királyfi): Farkas Anna, Kari András, Blénessy István.

5. Tárogató (zenekar kísérettel): Vas Imre.

6. Eredeti magyar táncok: székely leányok és legények.

Konferál: dr. Gaal Alajos.

A vigalmi bizottság.

Szilveszter-estek.

Ditróban.

A ditrói Szociális Missziótársulat önzetlen, lelkes vezetősége egy jól sikerült Szilveszter-estélyt rendezett a ditrói szegény gyermekek felruházására és a Szegényház javára. A műsor oly kedvesen, oly finom ízléssel volt összeállítva, hogy a legszigorubb kritikával szemben is megállta a helyét. Látszik, hogy gyöngéd női kezek szőtték a rendezés bonyolult fonálait.

A tartalmas műsort tiszt. Bálint József káplán megnyitó beszéde vezeti be. Mély gondolatokkal telített beszéde magára az estély alapeszméjére koncentrálódik. Mestere a beszédnek ez a fiatal káplán, aki nemrég jött Ditróba, de rövid ittléte alatt elválaszthatatlanul odanőtt a szívünkhöz. Büszkék vagyunk reá.

Petres Náci fiatal felekezeti tanító hol bús, hol vig népdalokat adott elő a vegyes énekkarral. A tiszta basszus, bariton, tenor és szoprán szolamok dallamos, precíz összeecsen-géssel vitték a lelkünket a népdalok világába.

A harmadik pontja volt a lelke a műsor-nak. Ifj. Szathmáry Pistu és Liebl Manyi „Ár-nyék” tánca. Igazán sokat vártunk ettől a két izig-vérig táncos lélektől, de ennyi rátermettsé- get, kiforrott tehetséget, lenyűgöző bájta még sem reméltünk. A sok taps, a sok „hogya volt” méltán bizonyítja az emberek előszeretetét a mai divatos táncok iránt.

Laiber Győző IV. éves tanítójelölt sza- valt talpraesetten. Sokat várunk még tőle.

Az „Oroszlánszelidítő” című egyfelvonásos vigjátékot dr. Puskás Levente tanította be. Az egész darabon végig éreztük az ő lelkét, az ő munkáját. Szereplők voltak: ifj. Szathmáry Pistu, dr. Puskás Levente, Brassai Béla, Izsák István és Fülöp Józsa.

Az estély teljes anyagi és erkölcsi sikerrel végződött. Sok szegény gyermeknek hozott ez meleg téli ruhát, sok szegény embernek törölte le a tél hidegétől kifacsart könyvét. Méltán fog- lalhatják imájukba Puskás Istvánné, dr. Puskás Leventéné, Fülöp Ákosné urhölgyek neveit, kik- nek köszönhetik, hogy meleg, boldog karácso- nyuk, újévük volt. *Ifjász.*

Szárhegyen.

Benedek Péter községi aljegyző ren- dezésében jól sikerült mulatságot rendezett a szár- hegyi műkedvelő ifjuság. Az újév beköszönté- séig kitűnően sikerült műsor gyönyörködtette a megjelenteket. Színre került a 33-as számú hor- dár, Matyó Jankó baka lesz és az Egyetlen kabát, közben több szolamra betanított ének- számok és egy gyermekmonológ egészítették ki a programot.

Kedves jelenet volt, amikor egy énekszóló- nak megújításához a közönség soraiban ülő Bálint Ákos karnagy sietett fülbemászó har- moniumkíséretet adni, természetesen megérde- melt frenetikus tapsot aratva.

Dicséretet érdemlő nagy számban jelentek meg Gyergyószentmiklósról a műsoron üdülni és az ezt követő bálon — mely a reggeli órákig tartott — kellemesen mulatni vágyók.

Tekintettel, hogy a nagy zsufoltság miatt sokan nem vehettek részt a szép ünnepségen, közkívánatra vasárnap este 8 órai kezdettel a műsor mélyen leszállított árakkal ismételt elő lesz adva.

Remetén.

A remetei Kath. Népszövetségi Olvasókör gyönyörűen sikerült művészestély keretében ün- nepelte meg Szent Szilvesztert. Dr. Pál Gerő községi orvos magas nivóju ünnepi megnyitó beszéde és az egész előadást kísérő, finom hu- morral fűszerezett konferánsza mellett, Za- kariás Istvánné, dr. Pál Gerőné és id. Káb- debo Antalné urhölgyek rendezésével színre hozták a Lakodalom című kétfelvonásos és a Krízis című egyfelvonásos vigjátékot. A művészi rendezéshez szervesen kapcsolódott a szereplők odaadó és figyelmes alakítása, valamint a köz- önség lelkes pártfogása, amely a község háza nagytermét zsufolásig megtöltötte és amelyben a társadalom minden rétege szép számmal volt

képviselve, mely körülmény úgy erkölcsi, mint anyagiakban minden várakozáson felüli sikert eredményezett.

Méltó elismerést érdemelnek a szereplő hölgyek és urak, akik kedves játékkal ugy- szólván elragadták a közönséget.

Zakariás Istvánné, Borbáth Irénke, Káb- debo Mincike és Borbáth Erzsike valamennyien bájosak voltak. Továbbá Puskás Antal, György József, Puskás Árpád, Puskás Lajos, ifj. Káb- debo Antal, György Tibor, Kábdebo Gerő és Zakariás Palkó érdemelnek legteljesebb elisme- rést és dicséretet.

Az előadás művészi jellegének emeléséhez nagyban hozzájárultak Szabó József igazgató- tanító mesteri kreációi, melyeket a maszkirozás körül fejtett ki művészi hozzáértéssel.

Ugyiszintén György Józsefné is, aki a su- gásnak a művészetig való fokozásával segíti diadalra vinni a kulturakedvelő szereplő gárda törekvését.

Előadás után a közönség az Olvasókörbe vonult, ahol Sáska Kristóf köri gazda kitárt ajtókkal és meleg szobákkal fogadta a kedves és illusztris vendégsereget. Az Olvasókörben a reggeli órákig a legteljesebb harmónia és fele- baráti szeretet jegyében bucsúztatták el az Ur- nak 1927-ik évét, illetve kezdték meg az Újévet.

Laczkó Elek.

SPORT.

Újévi eredmények.

Ferencváros—Alexandria 0:0 Ferencvá- ros—Kairó 1:1. Ferencváros—Alexandria re- vánd mérkőzés 1:0.

Hildesheim. B. S. E. (Budapest)—Hildes- heim 3:0.

Rádna. Újpest—Rádna 1:1.

Szalóniki. Budapest III. ker.—Szalóniki 3:1.

Újpest multkori velencei győzelméről az egész olasz sajtó nagy elismeréssel emléke- zik meg.

A szezon első korcsolya versenye f. hó 15-én Marosvásárhelyen lesz.

Sakkverseny Hastingsben. A hastingi nemzetközi sakkversenyen általános feltűnést keltett a magyar bajnok, dr. Steiner, aki eddig valamennyi játszmáját megnyerte.

Helyi sporthirek. A 20—30° hidegben a korcsolyázási kedv meglehetősen lelohadt. A néhány esti jégmerészkedőt is inkább multkori ping pong hírünk csábítja, de úgy látszik, hogy a jéggazdának még nem sikerült a tennisz-asz- tal beállítása. Jó volna minél előbb intézkedni!

Olcsóság!

A PUSKÁS-féle vendéglő üzlethely- ségében nyílt „RECLAM” áruházban

Egy férfi ruhára való jó szövet	L 1185—
Egy mtr jó kabát posztó	L 310—
Egy női ruhára bársony	L 260—
Egy női ruhára flanel	L 240—
Egy pár női harisnya minden színben	L 35 től
Egy pár férfi soeni mind. színben	L 24-től

Ne mulassza el és vegyen, míg tart a készlet. 3—1

ILLATSZEREK, SZAPPANOK!!

és egyéb toilette cikkekét
Gyergyószentmiklóson
a legolcsóbban árusít

a „VÉNUS” parfümeria.
Szíves pártfogást kér Ausländer Béla droguista.

Értesítés! Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Gheorgheniben (Gyergyószentmiklós) a Fogarassy-utca 8. szám alatt, közvetlen a róm. kath. plebánia mellett levő

„KEGYELET” disztemetkezési vállalatot

megvettem és azt szolid és becsületes alapon tovább vezetem úgy, hogy a n. é. közönség b. bizalmát minden tekintetben ki fogom érdemelni.

Elvállalok e szakmába vágó mindennemű megbízatást; személyesen ren- dezem a ravatalozásokat és temetéseket helyben és vidéken diszes üveges gyász- kocsival.

Raktáron tartok dus választékban minden néven nevezendő temetkezési cikket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, u. m.: minden méretű fe- nyőfa-, tölgyfa-, tapétás vagy fémmel bevont és érckoporsót; tüll és selyem szem- fedelet, alsólepedőt, párnát, harisnyát, cipőt, gyászszobkendőt, fejkendőt, női gyász- fátyolt, karfátyolt, menyasszonyi fátyolt, mirtuszcsokrot és koszorút; keresztelő-gyer- tyát, vásznat és szalagot; templomi gyertyát minden vastagságban; sirkoszorút és szalagot tetszésszerűen felirattal, stb.

Elvállalok hulla-exhumálásokat és azoknak szállítását.

10—4

Előzékeny kiszolgálás!

Olcsó szabott árak!

Kérve a n. é. közönség szíves pártfogását, maradok teljes tisztelettel:
FILÓ KÁROLY, „KEGYELET” disztemetkezési vállalat tulajdonosa.